

2 CENTESIMI

Predhodnje za Monarhiju
iznata 4 K za 3 mjeseca.
Pojedini broj 2 para.

Abbonamento per la
Monarchia: Corone 4
per 3 mesi. Un singolo
numero 2 cent.

Abbonamento für die
Monarchie vierstreichig
4 K. einzelne Nummer
2 Heller.

OMNIBUS

Izlaži svaki dan sašem nedjelje i u svakoj
u 11 uro prije podne.

Ecco ogni giorno esce il giornale
nella settimana alle 11 ore.

Erscheint täglich außer an Sonn- und
Feiertagen um 11 Uhr Vormittag.

2 HELLER

Za izvršenje objava n
„Malom općinskoj“ plade
se za svaku riječ 2 para.
Nažimanja pristoga 80 p.

Per le inserzioni d' avviso
nel „Notiziario d'affari“
si paga per ogni parola
2 cent. Tassa minima
30 centesimi.

Jeden Wort im „Kleinste
Anzeiger“ kostet 2 h.
Die niedrigste Taxe 30 h.

Uprava i uredništvo — Amministrazione e redazione — Administration und Redaktion: Tiskarni LAGINJA i dr., PULA — Via Giulia br. 1.

Glavna skupština

Gospodarske Sveze za Istru.

UTORAK 27. aprila u 2 sata po p. bili će u „Narodnom Domu“ u Puli, skupština Gospodarske Sveze za Istru. Ako nebi bilo dostatnog broja u 2 sata, skupština će početi u 2 i pol sa budi kojim brojem prisutnih. Razpravljati će se vrlo važnih stvari, pak bi bilo lijepo i koristno, da zadruge, koje su već učlanjene, pošalju svoje pouzdanike na skupštinu, a koristno bi bilo, da to učine i one zadruge, koje još nisu učlanjene, jer prave koristi od Sveze moći će biti tekar onda, kad budu u njoj začlanjene s vise istarske zadruge hrvatskoga ili slovenskog jezika. Članice su pozvane preporučenimi pismi. Za nenadani slučaj, da kojih nije prispije poziv, neka se ravnaju prema ovoj obavijesti. Preporučamo osobito svećenicima i učiteljima, koji su u odboru koje članice, da se potrude na skupštinu. Učiteljima stalno oblasti neće činiti poteškoća za dopust.

VIESTI.

Mjestne.

Podpore za nevolju.

Gospodarskoj Svezi u Puli dolaze dan dan teže tužbe iz raznih krajeva Istre, gdje pučki zborovi i općine i župni uredi vaspituju, neka se dade javnih radnja i barem najsiromasnijim stogom gotovog živela. Jedan župnik iz srednje Istre piše, da je u njegovom kraju obitelji, koje po dea, po tri dana ni ognja neudaju, jer nemaju, što da skuhaju. Čovjeku se srće para kad čuje takove tužaljice. Naša Gospodarska Sveza primila je, na pitanja, koje je zastupnik Dr. Laginija okružnicom poslao u razne krajeve, krasnih predloga za najpotrebitije i najkoristnije radnje, što bi se imale izvesti pomoći, koju je obećala vlada i pokrajina. Gospodarska Sveza potrošila je sve, što je vlastiđa danovane pomoći za krmu. Poradijeli se je u najpotrebitije krajeve silne vagne sena i na hiljadu kvintala muknjava (posija); ali od nove pomoći vladine i žemaljskog odbora, naša Sveza još nije dobila ni prebijenog krajevca.

Uslijed pritužbe s naše strane, sazvao je namjestnik knez Hohenlohe za nedjelju 25. ovoga u Tršću komisiju, koja će imat odlučiti, koliko i kamo i u što da se dade od nove pomoći. Tako će, nadamo se, već buduće čedna, neki najsiromasniji krajevi, dobiti stogod hrane bar za one, koji najviše stradaju.

Nove zemljiste knjige.

Mi smo već javili, da je za katastralnu občinu Pula izrađena nova gruntnova knjiga, na čemu su dale stupiti u krepston danom 1. lipnja 1909.

Obrizom na veliku vrijednost zemljističnih knjiga upozoravamo sve one koji imaju koji pravo vlasništva ili posjeda da pogledaju dati im je to pravo u novim knjigama upisano. Isto tako oni, koji imaju kakvo drugo stvarno pravo koje se može

u zemljističnim knjigama upisati da se posjeduje 13 parobroda i to: Adriana, osvodenje o tačnom upisu dotičnih prava. Aquileia, Arsa, Belvedere, Grado, Istra, Rok za prijavu takvih prava traje do 31. Nessazio, Primero, Quieto, Risano, San Ivbina 1910., te ako se do tada ne prijava, gubi se dotično pravo, radi toga upozorujemo narod, da se pobrine za zaštitu svojih prava.

Brači odbornicima.

Pozivaju se brači odbornici, da dođu veteras u 8½ sati na odborsku sjednicu.

Zdravo!

Starosta.

Hrvatska Omladina.

Vedraca u 7½, je sjednica odbora »Hrvatske Omladine«, na koju se pozivaju svi odbornici da učestvuju.

Maknimo se jednom.

Ima već tri mjeseca i pol da se je ustrojilo društvo »Hrvatska Omladina« a nemarom nekih odbornika isto slabo djeluje. Posle plesa priredjena u prvom momentu oduševljenja, društvo nije osim izleta u Luzinamoru dalo značku života. Isto nije ni najmanje nastojalo da uđovolji svrši označenoj u § 2. družvenih pravila širenju narodne svetosti. Bilo bi zato skrajne vrieme da se prihvati intenzivnijeg rada zato bilo dužnost svih da prisustvuju odborskim sjednicama, a ne da se iste radi nemara nekih odbornika ne prestanju moraju odgadjati uz gubitak vremena članova i štetu po društvo. Dakle na posao dok je na vrieme.

Jedan dan.

Milodari za udovo pok. Ivezé.

Za udovo pok. Josipa Ivezé, koja je ostala sa četiri nejake djece sakupio je g. Božidar Ivezé u Premturi K 91. Hvala darovateljima!

Hrvatsko kazalište.

U nedjelju će se davati »Žena iz naroda«, francuzka drama u šest slika. U subotu-četvrti donjeti sadržaj drame, a već danas upozorujemo sve na ovu renazicionu socijalnu dramu.

Poziv diletantima.

P. n. gg. članovi »Dramatskog odsjeka«, umoljavaju se da svi dodaju večeras na pokus »Žena iz naroda« i to u 7½ sati.

Gostovanje hrvatskih kazališnih družina na našim obalama.

Osječko kazalište sada gostuje u Dubrovniku odakle će otići u Split, pak onda u Šušak i Opatiju. U junu će takođe ensemble hrvat. kazališta iz Zagreba pod vodstvom redatelja Grunda posjetiti Šušak, Šibenik, Split i druga mjesto. Javljavajući o posjetu članova zagrebačkog kazališta u neke gradove »Hrvatska« iz Zagreba upozorava da ne zaborave prije toga i Istru. Bila bi i naša želja da ih vidimo i čujemo.

Ivan Bajec.

Judec u 3 sata po pod. umro je nakon dugje bolesti Ivan Bajec viši majstor arsenala u miru, u 64. godini. Pokojnik rodom Slovensac, uvik je živo sudjelovao u našim narodnim krugovima i čudio se pravim narodnjakom. Da počiva u miru!

Bilans parobrodarskog društva Istra-Trieste*.

Imovina družvena koncem god. 1908. bila je K 1.045.422,28. Dobitak je iznosio K 852.249,04, a izdatak K 760.658,86 po tom čisti prihod K 91.590,18. — Društvo

Stavnja u Vodnjanu.

Dne 17., 19. i 20. bila je stavnja u Vodnjanu i to 17. za občinu Vodnjan. Prikazalo se je 224. upisanih od kojih je unovaceno 98 i to 48 iz Vodnjana, a 50 iz okolice. Dne 19. bilo je novaceno za občinu Sanvicenat i Kanfanar. Iz Sanvičenata uzeo ih je 26, a iz Kanfanara 27. Dne 20. prikazali su se oni iz občine Bale i Barban.

Razne.

Zrinjsko-Frankopanski dan u Bečkom Novom Mjestu.

Pišu nam iz Beča:

Hrvatski akad. društvo »Zvonimir« u Beču priređuje izlet u Bečko Novo Mjesto dan 30. travnja, na dan smrtnice bana Petra Zrinjskog i kneza Krsta Frankopana gdje će na groblju slavinih hrvatskih narodnih mučenika položiti vjenac. Da pohod bude što mnogobrojniji, te što dostojnije izazvana spomen narodnim mučenicima, pozivaju se na sva hrvat. akad. društva, kao i ostala hrvatska društva, da tom prigodom odasiju svoje delegate, nadalje se pozivaju svi Hrvati, koji borave u Beču, da se priključe ovome izletu.

Tom će se prigodom držati i dječja skupština, na koju će doći izaslanici iz svih sveučilišnih mjestu, da razpravljaju pitanja narodna i kulturna. Tim načinom mišljeni omladina najbolje se odustavi uspostavom slavnih mučenika.

Razpored izleta: Skupni odlazak iz Beča (Südbahnhof) u 7 sati i 40 časaka prije podne; spomen mučenicima; slobodno razgledanje grada, muzeja i dr.; i u sat skupni objed; po podne: Skupština na sliedećim dnevnim redom:

1. Sveučilišno pitanje.
 2. a) Zrinjsko-Frankopanska dražba (Mudjurumje);
 - b) Ćirilo-Metodetska dražba (Istra);
 - c) Materinska Rieč (Ricks);
 - d) Napredak (Bosno-Hercegovina).
3. Možebitni predlozi.

Samoborjstvo u Opatiji.

U Opatiji se je u ponedjeljak otvorao trgovac Alfred Neugowirth iz Breslave, kako je sam u pismu ostavio radi nesrećne ljubavi, nu misli se da je bio temeljne pameću.

Pučka predavanja.

Hrvatsko društvo za pučku prosvjetu izdaje veoma lijepe knjizice pod naslovom »Pučka predavanja«. Do sada je društvo izdalo 19 svezaka. Predmeti koji se predavanju obuhvaćaju jesu iz raznih struktura hrvatskog znanja, osobito iz gospodarstva. Ovo dana je društvo izdalo tri knjizice, i to: O potresu — Pisaniča (običaji o Uzkratu u Dalmaciji na šarenim jujima) — Klečva (roman od Šenoe).

Mi svima preporučamo da pribave ove knjizice za narod.

Skupština u Spljetu za veleizdajnike.

U nedjelju obdržavala se je u Spljetu skupština, koja je bila brojno posjećena, a koja je izjavila svoje simpatije veleizdajnicima, te protestirala protiv načina vođenja procesa. Ujedno je pozvala narod u Dalmaciji, da protestira protiv proganjanja Srba.

PARTE ITALIANA.

NOTIZIE.

Un nuovo atto del Governo avverso agli Italiani.

La »Wiener Zeitung« annuncia aver il ministro del culto ed istruzione conferito in via definitiva al ginnasio reale di Pisino il diritto di pubblicità ed il diritto di tenere esami di maturità e emettere validi attestati. Così il ginnasio-reale provinciale di Pisino venne equiparato agli istituti dello Stato. Con ciò il Governo a dimostrato nuovamente la sua benevolenza verso di noi Slavi. A Pisino è stato istituito il ginnasio-reale con lingua d'insegnamento italiana dai fondi della provincia per gareggiare col ginnasio croato dello Stato. Il detto istituto non è stato fondato per necessità, avendo gli italiani un ginnasio completo mantenuto dallo Stato in Capodistria, ma fu ed è un istituto capriccio e lo dimostrano i mezzi i quali si adoperano per radunare gli allievi.

Mentre gli italiani dicono di non aver il necessario denaro per l'istituzione di scuole-popolari slave, non trovano bene per istituire scuole medie con lingua d'insegnamento italiana anche dove non c'è bisogno ed il Governo, esso li asconde e da loro tutte le possibili facilitazioni incondizionatamente dove non lo può a meno come a Pola condizionalmente. Allora poi sono essi a non temersi agli impegni assuntisi ed il Governo non li costringe ad adempire alle promesse e soddisfare gli obblighi, perché tali sono in nostra favore.

Contro tal procedere del Governo noi dobbiamo altamente protestare. Fino tanto che la Giunta non soddisfi i nostri giusti postulati scolastici, finché non saranno istituite tutte le scuole che sono decretate, finché 12.000 fanciulli obbligati a frequentare le scuole sono senza l'istruzione elementare, noi non possiamo permettere che si intuiscono per gli italiani dai fondi provinciali scuole medie senza elevare protesta contro un simile comportamento ingiusto assecondato dall'i. r. governo austriaco.

Bollettino sanitario.

Morbi contagiosi a Pola li 17 aprile 1909: Morbilli 4 casi, Scarletina 3 casi, Tifo 2 casi, Varicella 1 caso.

I fatti di Costantinopoli.

I giovani turchi appena ripresa l'azione energica sono diventati padroni della situazione. Tewfik pascià con tutto il gabinetto si è dimesso. La popolazione di Costantinopoli parteggia per i giovani turchi. Le truppe sono alle porte di Costantinopoli ed attendono per entrare. Il comitato giovane turco «Unione e Progresso» ha deciso di aspettare fino a giovedì la risposta del Sultano. Ora si tenta di dimostrare che il Sultano non è rimasto isolato nella rivoluzione, però data la sua astuzia si crede che ciò sia una manovra per mantenersi al trono.

L'apertura del parlamento.

Martedì 27 corr. si apre il parlamento. I deputati trovano una nuova situazione causata dagli avvenimenti esteri. I tedeschi forti come mai prima ed in più un ministro che ha l'impronta di avversario

degli Slavi. A questi ora incombe il dovere di stringere le loro file e stare all'erta onde non vengano ancor più usurcati i loro interessi per gli scopi del «Drang nach Osten».

Al parlamento spetta di risolvere una serie di problemi economici e sociali in primo luogo l'assicurazione sociale e quella della gente di mare. Anche la questione dell'annessione dev'essere risolta. In più il ministro delle finanze chiederà nuovi prestiti essendo le casse dello Stato quasi vuote causa le spese militari. Anche la situazione estera verrà esaminata e fra breve verranno convocate le Delegazioni.

CORRISPONDENZE.

Una lapide commemorativa al professore Schrödter in Lussingrande.

Lussingrande, 19 aprile 1909.

Lussingrande deve la sua importanza e lo sviluppo quale luogo di cura unicamente al professore dott. Schrödter. Il benemerito e compianto scienziato scomparso dieci anni Lussingrande quale stazione climatica e durante tutta la sua vita gli dedicò una speciale cura.

Lussingrande appena avuta notizia della morte del benemerito dott. Schrödter volle rendergli un piccolo segno d'omaggio e gratitudine alla sua memoria e l'anno scorso subito dopo il decesso si formò un comitato con a capo il presidente della commissione di cura di Lussingrande dott. Simonich per raccogliere le obblazioni colle quali si doveva erigere una lapide commemorativa allo scopritore e fondatore del luogo di cura.

Frutto dell'opera del comitato fu la lapide che venne scoperta domenica 18 m. corr. su di una roccia in prossimità al mare. La lapide opera dello scultore viennese C. M. Schwertner presenta l'immagine del defunto colla dedica «Al grande medico». Alla festa presero parte le autorità con a capo il capitano distrettuale di Lussinpiccolo e la commissione di Cura Lussinpiccolo-Lussingrande, nonché tutta la cittadinanza. Vennero inoltre per assistere alla festa il figlio del defunto Dr. E. nob. Schrödter e la figlia e molti altri ospiti da Vienna. Il capitano distrettuale salutati gli intervenuti diede in consegna del comune la lapide. Il podestà Cunicich ricevuta in consegna ringraziò gli intervenuti promettendo a nome del comune la cura del monumento in segno di riconoscenza verso il benemerito defunto. Dopo del ringraziamento del podestà il dott. I. Simonich tenne il discorso commemorativo nel quale tesse i meriti del grande medico per l'umanità e specialmente per Lussingrande che tanto amava.

Col ringraziamento del figlio del defunto ebbe fine la bella festa, colla quale Lussingrande volle tributare un piccolo segno di gratitudine e riconoscenza al compianto professore.

Vlastnik i izdavač: Tiskara LAGINJA i DR.
Odgovoren urednik: Josko Matulja.

Mali oglasnik.

Piccolo notiziario.

KUPUJEM uz najvišu cijenu: zlato, srebro, platino, diamante, brijant, čašničke gajtanе i zalogne cedule. Prva i najveća trgovina u radionicama u Valmala. Obratiti se Simunu Valcovichu, deposito vini al Cristo N. 5.

DA VENDERE una casa e campagna a Valmale. Insinuarsi presso Simone Valcovich, deposito vini al Cristo N. 5.

NA PRODAJU je kuća i polje u Valmala. Obratiti se Simunu Valcovichu skladiste vina, kod Križa br. 5.

PRODAJU se skrinje (kašuni) u tiskari Luginja i dr., ul. Giulia br. 1.

VENDESI cassoni nella tipografia Luginja e comp., via Giulia 1.

Filip Barbalic
POLA, via Sisane 3 — via Diana 3.
Deposit Mobilni novi ed usuti.
Compera e vende Mobilni in buonissimo stato.
Assume Commissioni e Rappresentanze.
Skladiste novog i rabljene pokutstva.
Kupuje i prodaje pokutstvo u dobrom stanju.
Preuzimaju komisije i zastupstva.

Austro-Hrvatsko parobrodarsko društvo
na dionice u Punta.

Plovitveni red
vrijedi od 20. travnja 1909. do oprozira.

Pruga: Rijeka-Punat.

svaki dan odmah nakon putovanja	odl. i odl. do	Postaje	dol. i odl. do	svaki dan odmah nakon putovanja
prije podne				po podne
5.—	odl.	V PUNAT	do	4.10
5.15	odl.	Krk	do	4.35
5.25	odl.	do	4.25
6.10	odl.	Glavotok	do	2.40
6.15	odl.	do	3.35
6.45	odl.	Malinska	do	3.05
6.55	odl.	do	2.55
7.40	odl.	Omišalj	do	2.10
7.45	odl.	do	2.—
8.45	odl.	↓ RIJEKA	do	12.55

Pruga: Baška-Punat.

utorak četvrt. subotu	odl. i odl. do	Postaje	dol. i odl. do	poned. srijeda petak
prije podne				po podne
3.45	odl.	V Baška	do	6.—
4.45	odl.	↓ Punat	do	5.—

Uvjeto pristajanje u Njivicama i Staroj Baški.

Pruga: Rijeka-Rab-Nerezine.

utorak petak	odl. i odl. do	Postaje	dol. i odl. do	srijeda subota
prije podne				po podne
7.20	odl.	V RIJEKA	do	2.30
7.50	odl.	Opatija	do	2—
8.—	odl.	Beli	do	1.50
9.20	odl.	do	12.30
9.30	odl.	do	12.20
prije podne				po podne
10.20	odl.	Mirag	do	11.50
10.30	odl.	do	11.20
11.—	odl.	Krk	do	10.45
11.10	odl.	do	10.30
po podne				
1.—	odl.	Rab	do	8.30
1.15	odl.	do	8.15
2.—	odl.	Veli Lošinj	do	6.30
3.10	odl.	do	6.20
4.—	odl.	↓ NEREZINE	do	5.30

Uvjeto pristajanje u Št. Martina Lošinjskom i Rovinjskom.

Brza pruga: Rijeka-Opatija-Rab
i natrag.

svaki četvrt.	odl. i odl. do	Postaje	dol. i odl. do	svaki četvrt.
prije podne				po podne
7.20	odl.	V Rijeka	do	7.30
7.50	odl.	Opatija	do	6.55
8.—	odl.	do	6.45
11.40	odl.	Rab	do	3.—

Ravnateljstvo si pridržaje pravo — prema okolnosti — promjene plovitvenog reda.
Agenzija na Rijeci kod I. Pakalčića, Via Andrićev 25
PUNAT, dan 18. travnja 1909.

RAVNATELJSTVO

Sjetite se družbe Sv. Cirila i Metoda za Istru!

Podpisana uprava reštauracije «Narodnog Domu» u Puli, uslobodjuje se javiti p. n. općinstvu grada i okolice, da je od sada unaprijed svaku večer u prostorijama

„Narodnog Domu“
veliki tamburaški koncerat
mješovitog tamburaškog zbora.

Na programu je preko 200 različitih komada. Početak je koncerta u običnim danima u 6 sati na večer a nedjeljom i blagdanima, od 9 u jutro do 1 sat po podne i od 4 sata unaprijed poslije podne.

Uzvod besplatno.

Za dobro piće, jelo, kao i brzu podvorbu potpuno je obskrbljeno. PULA, dne 19. aprila 1909.

Za što mnogobrojni posjet moliti uprava reštauracije „Narodnog Domu“

SVOJ K SVOMU!

Veliko skladište gotovih odiela i rubenine

Zadnja moda! za gospodu i dječake Najnoviji krov!

u PULI ulica Giosuè Carducci br. 55.

Podpuna gotova odiela za svaku dobu godine, kabina, paletots, rublja, ovratnika, ogrlica itd.

Roba iz najboljih tvornica suknja.

Ciene vrlo umjerene.

Preporuča se Slavenima

slavenska tvrdka TRANFIĆ.

SVOJ K SVOMU!

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadruge, koji uplaćuju zadružnih dlelova jedan ili više po krunci so.

Prima novac na štednju od svakoga, ske i nije dan te placa od istoga z.

Vraća na štednju uložene iznose do 2000 K bez predhodnog otkaza, a iznos od 2000 K ako se nije kod uloženja angažirao ustavnički red ili manji rek se otkaz, ne otkaz od 8 dana.

Zajmove (posude) daje samo zadružarom, i to na hipoteku i zadružnicu uz garantiju.

Uredovni sati svaki dan od 9-12 sati prije podne i 3-6 sati posle podne; u nedjelju i blagdanu satvremeno.

Družvena pisarna i blagajna nalazi se u viale Goričke kuce (Narodni Dom) prvi pod spratu, gde i ravnateljstvo.

Jeder Art Buchbinderarbeiten werden in der Buchbinderel

LAGINJA & Cie., Via Giulia 1

Übernommen und billig geliefert.

SIRITE I KUPUJTE „OMNIBUS“. DIFFONDETE L „OMNIBUS“